Egwyddorion lefel uchel ar gyfer arferion da o ran ymgyngoriadau a rhagnodi o bell

Darperir y wybodaeth hon ar gyfer pob gweithiwr gofal iechyd proffesiynol sy'n gyfrifol am ragnodi. Mae'n nodi'r egwyddorion lefel uchel a rennir ar gyfer arferion da y mae'r claf yn eu disgwyl gan bawb sy'n ymgynghori a/neu'n rhagnodi o bell.

Ategir yr egwyddorion gan safonau a chanllawiau presennol gan reoleiddwyr gweithwyr proffesiynol a rheoleiddwyr systemau. Dylai gweithwyr gofal iechyd proffesiynol barhau i ddilyn arweiniad gan gyrff rheoleiddio ac ystyried canllawiau clinigol wrth wneud penderfyniadau.

Nid yw'r wybodaeth hon yn ganllaw clinigol nac yn ganllaw newydd gan gyrff rheoleiddio.

Mesurau diogelu ar gyfer cleifion sy'n defnyddio gwasanaethau gofal iechyd o bell

Gall ymgyngoriadau a rhagnodi o bell a ddarperir ar-lein, drwy gyswllt fideo neu dros y ffôn fod o fudd i gleifion, arbed adnoddau a helpu i ateb galw'r cyhoedd am fynediad mwy cyfleus at ofal iechyd.

Fodd bynnag, mae risgiau posibl i ddiogelwch cleifion, yn enwedig lle nad yw gwasanaethau'n gysylltiedig â meddyg teulu GIG neu ddarparwr gofal iechyd rheolaidd claf, a lle gall fod mynediad cyfyngedig at gofnodion meddygol claf. Mae'r problemau'n cynnwys ymdrechion cynyddol i gael gafael ar feddyginiaethau a all beri niwed difrifol a'r angen i sicrhau bod pobl â chyflyrau hirdymor yn parhau i gael eu monitro'n ddiogel. Mae'n rhaid i ddarparwyr gwasanaethau o bell a'r gweithwyr gofal iechyd proffesiynol y maent yn gweithio gyda nhw fod yn ymwybodol o'r risgiau hyn a deall eu cyfrifoldebau am ddiogelu cleifion.

Gall cleifion ddisgwyl cael mesurau diogelu effeithiol ar waith i'w diogelu pan fyddant yn cael cyngor a thriniaeth o bell. Mae mesurau diogelu yn angenrheidiol p'un a yw'r ymgynghoriad yn rhan o gydberthynas triniaeth barhaus neu'n gysylltiad untro rhwng claf a gweithiwr gofal iechyd proffesiynol.

Egwyddorion allweddol

Rydym yn disgwyl i weithwyr gofal iechyd proffesiynol cofrestredig yn y DU ddilyn deg egwyddor lefel uchel allweddol wrth ddarparu ymgyngoriadau a rhagnodi o bell i gleifion yn y DU neu dramor.

1. Sicrhau mai diogelwch cleifion yw'r brif flaenoriaeth a mynegi pryderon os nad oes gan y gwasanaeth neu'r system lle maent yn gweithio fesurau diogelu cleifion digonol, gan gynnwys gwiriadau hunaniaeth a dilysu priodol. [1]

2. Deall sut i adnabod cleifion sy'n agored i niwed a chymryd camau priodol i'w diogelu.

3. Dweud eu henw, eu rôl a'u manylion cofrestru proffesiynol (os yw ar-lein) wrth gleifion, dechrau sgwrs a gwneud yn siŵr bod y claf yn deall sut y bydd yr ymgynghoriad o bell yn gweithio.

4. Esbonio'r canlynol:
    a. Dim ond os yw'n ddiogel gwneud hynny y gallant ragnodi.
    b. Os nad yw'n ddiogel, os nad oes ganddynt ddigon o wybodaeth am iechyd y claf neu os nad yw gofal o bell yn addas i ddiwallu ei anghenion.
    c. Gall fod yn anniogel os na rennir gwybodaeth berthnasol â darparwyr gofal iechyd eraill sy'n gysylltiedig â gofal y claf.
    d. Os na allant ragnodi gan ei fod yn anniogel, byddant yn cyfeirio'r claf at wasanaethau priodol eraill.

5. Cael cydsyniad ar sail gwybodaeth a dilyn y gyfraith galluedd meddyliol a'r codau ymarfer perthnasol.

6. Cynnal asesiad clinigol digonol a chael gafael ar gofnodion meddygol neu gadarnhau gwybodaeth bwysig drwy archwilio neu brofi yn ôl yr angen.

7. Rhoi gwybodaeth i gleifion am bob opsiwn sydd ar gael iddynt, gan gynnwys gwrthod triniaeth, mewn ffordd y gallant ei deall.

- [1] Mae NHS Digital wedi cyhoeddi Y Safon Gwirio a Dilysu Hunaniaeth ar gyfer Gwasanaethau Iechyd a Gofal Digidol (2018). Ar gyfer canllawiau ar ddarparu gwasanaethau iechyd rhywiol diogel a phriodol ar-lein ac o bell, cyfeiriwch at ddogfen y Gyfadran Gofal Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlu (FSRH) a Chymdeithas Iechyd Rhywiol a HIV Prydain (BASHH) Standards for Online and Remote Providers of Sexual and Reproductive Health Services.

8. Gwneud trefniadau priodol ar gyfer ôl-ofal ac, oni bai bod y claf yn gwrthwynebu, rannu'r holl wybodaeth berthnasol â chydweithwyr a darparwyr gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol eraill sy'n gysylltiedig â'i ofal er mwyn cefnogi'r gwaith o barhau i'w fonitro a'i drin.

9. Cadw nodiadau sy'n esbonio ac yn cyfiawnhau'n llawn y penderfyniadau y maent yn eu gwneud.

10. Bod yn ymwybodol o'r hyfforddiant, y cymorth a'r canllawiau perthnasol diweddaraf ar gyfer darparu gofal iechyd o bell.

Gweithio mewn systemau diogel

Bydd gan gyflogwyr cyfrifol a darparwyr gwasanaethau o bell systemau ar waith i gadarnhau hunaniaeth cleifion a nodi patrymau ymddygiad a all nodi pryderon difrifol fel bod modd cymryd camau priodol i ddiogelu cleifion. Gall cleifion sy'n agored iawn i niwed gynnwys y rhai hynny sydd mewn perygl o hunan-niweidio, camddefnyddio sylweddau neu gyffuriau, pobl â chyflyrau hirdymor a phlant sy'n ceisio defnyddio gwasanaethau ar gyfer oedolion.

Disgwylir i weithwyr gofal iechyd proffesiynol sy'n gyfrifol am arwain tîm neu wasanaeth sy'n cynnig gofal o bell wneud yn siŵr bod aelodau o staff yn deall eu rolau, eu cyfrifoldebau personol a chyfunol am gleifion unigol, ac ansawdd a diogelwch y gofal a ddarperir gan y tîm neu'r gwasanaeth. Mae ganddynt gyfrifoldeb am gyfrannu at sefydlu a chynnal systemau effeithiol i nodi a rheoli risgiau, ac am weithredu'n gyflym pan all cleifion fod mewn perygl o gael niwed.

Cydnabod cyfyngiadau rhagnodi o bell

Mae'n bwysig i weithwyr gofal iechyd proffesiynol a chyflogwyr ystyried cyfyngiadau gwasanaethau o bell pan fyddant yn penderfynu ar gwmpas ymarfer ac amrywiaeth y feddyginiaeth a ragnodir. Nid yw rhai categorïau o feddyginiaethau yn addas i'w rhagnodi o bell oni bai bod mesurau diogelu penodol ar waith. Mae'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol wedi llunio canllawiau sy'n esbonio na all fferyllfeydd yng Nghymru, Lloegr a'r Alban gyflenwi'r categorïau hyn o feddyginiaethau heb gael sicrwydd bod y mesurau diogelu hyn ar waith. Mae Cymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon yn darparu safonau a chanllaw ynghylch gwasanaethau fferyllol ar-lein i fferyllfeydd yng Ngogledd Iwerddon.

Cynnig gwasanaethau o bell i gleifion dramor

Os yw gweithwyr gofal iechyd proffesiynol yn y DU yn ystyried gweithio i ddarparwyr gwasanaethau mewn gwledydd eraill, mae'n bwysig eu bod yn ymwybodol efallai na fydd gweithdrefnau lleol sefydledig i reoleiddio systemau yn effeithiol ac y gall hyn

effeithio ar ddiogelwch cleifion. Cyn darparu gwasanaethau o bell i gleifion dramor, dylai'r gweithiwr gofal iechyd proffesiynol gadarnhau a oes angen iddo gofrestru â chyrff rheoleiddio yn y wlad ble mae'n gweithio, ble mae'r claf yn byw a ble bydd unrhyw feddyginiaethau y mae'n eu rhagnodi yn cael eu dosbarthu. Mae angen iddo hefyd gadarnhau a oes ganddo drefniant ar waith i indemnio neu yswirio ei ymarfer ym mhob gwlad berthnasol.

Wrth ragnodi i glaf dramor, disgwylir i weithwyr gofal iechyd proffesiynol yn y DU ystyried sut byddan nhw neu weithwyr gofal iechyd proffesiynol lleol yn monitro cyflwr y claf. Mae angen i'r gweithiwr gofal iechyd proffesiynol ystyried unrhyw gyfyngiadau cyfreithiol ar ragnodi neu gyflenwi meddyginiaethau penodol, ac unrhyw wahaniaethau o ran trwyddedu cynnyrch neu ei ddefnydd clinigol derbyniol yn y gyrchwlad. Dylai ddilyn gofynion cyfreithiol y DU a thramor a'r canllawiau perthnasol ar fewnforio ac allforio at ddibenion dosbarthu'n ddiogel, gan gynnwys canllawiau'r Asiantaeth Rheoleiddio Meddyginiaethau a Chynhyrchion Gofal Iechyd.

Gwybodaeth bellach a chanllawiau

Darperir dolenni i wybodaeth a chanllawiau perthnasol sydd wedi'u cyhoeddi gan reoleiddwyr gweithwyr proffesiynol a rheoleiddwyr systemau, colegau a chyfadrannau brenhinol, cyrff proffesiynol a rhanddeiliaid eraill isod.

Rheoleiddwyr gweithwyr proffesiynol

Mae'r sefydliadau canlynol yn rheoleiddio gweithwyr gofal iechyd proffesiynol yn y DU.

Cyngor Deintyddol Cyffredinol

- *Safonau ar gyfer y Tîm Deintyddol (2013)*

Y Cyngor Meddygol Cyffredinol

- *Arfer meddygol da (2013)*
- *Arfer da wrth bresgripsiynu a rheoli meddyginiaethau a dyfeisiau (2013)*
- *Adnoddau'r hwb moesegol ar ymgyngoriadau o bell*
- *Adnoddau'r hwb moesegol ar ddiogelu oedolion*
  Diogelu plant a phobl ifanc: Cyfrifoldebau pob meddyg (2018)

Y Cyngor Optegol Cyffredinol

- *Safonau Ymarfer ar gyfer Optometryddion ac Optegwyr Dosbarthu (2016)*
- *Safonau ar gyfer Busnesau Optegol (o 1 Hydref 2019)*

Y Cyngor Fferyllol Cyffredinol

- *Canllawiau ar gyfer fferyllfeydd cofrestredig sy'n darparu gwasanaethau fferyllol o bell, gan gynnwys ar y rhyngrwyd* (2019)
- *Safonau ar gyfer gweithwyr fferyllol proffesiynol (2017)*

Y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal

- *Safonau ymddygiad, perfformiad a moeseg*

Y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth

- *Y cod proffesiynol*
- *Safonau ar gyfer rhagnodwyr*
- *Cwestiynau cyffredin am ragnodi o bell: beth fydd angen i mi ei ystyried fel nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio pan ragnodir meddyginiaethau o bell?*

Cymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon

- *Safonau a chanllawiau ar gyfer fferyllwyr sy'n rhagnodi (2013)*
- *Safonau a chanllawiau ynghylch gwasanaethau fferyllol ar-lein (2013)* (mae'r ddogfen hon wrthi'n cael ei hadolygu)

Rheoleiddwyr systemau

Mae'r sefydliadau canlynol yn rheoleiddio gwasanaethau yn y DU, gan gynnwys ar-lein.

- Lloegr – Comisiwn Ansawdd Gofal
- Cymru – Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
- Yr Alban – Gwella Gofal Iechyd yr Alban
- Gogledd Iwerddon – Awdurdod Rheoleiddio a Gwella Ansawdd Gogledd Iwerddon

Rheoleiddwyr eraill

Yr Asiantaeth Rheoleiddio Meddyginiaethau a Chynhyrchion Gofal Iechyd yw'r rheoleiddiwr ar gyfer meddyginiaethau, dyfeisiau meddygol a chyfansoddion gwaed i'w trallwyso yn y DU.

Colegau a Chyfadrannau Brenhinol

- Academi Colegau Meddygol Brenhinol – www.aomrc.org.uk
- Y Gyfadran Meddygaeth Poen

    - *Opioids Aware: A resource for patients and healthcare professionals to support prescribing of opioid medicines for pain* a gyhoeddwyd ar y cyd â Public Health (England)

- Y Gyfadran Gofal Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlu (FSRH)
    - *Standards for Online and Remote Providers of Sexual and Reproductive Health Services (2019)* a gyhoeddwyd ar y cyd â'r Gyfadran Gofal Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlu (FSRH) a Chymdeithas Iechyd Rhywiol a HIV Prydain (BASHH)

- Coleg Brenhinol yr Ymarferwyr Cyffredinol
    - *Online consultations in general practice: the questions to ask (2018)*

Sefydliadau eraill

Cymdeithas Feddygol Prydain

- *Choosing an online consultation system (2018)*

Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth

- *Hawliau sy'n gysylltiedig â gwneud penderfyniadau awtomataidd, gan gynnwys proffilio gwybodaeth*

Y Ganolfan Seiberddiogelwch Genedlaethol

- *Canllawiau ar dechnoleg llais ddiogel*

NHS Digital

- *Dulliau Rheoli Risgiau Clinigol: eu Cymhwyso wrth Roi Systemau TG Iechyd ar Waith a'u Defnyddio (2018)*

- *Y Safon Gwirio a Dilysu Hunaniaeth ar gyfer Gwasanaethau Iechyd a Gofal Digidol (2018)*

Y Gymdeithas Fferyllol Frenhinol

- *Polisi ar gyfer gwasanaethau fferyllol ar-lein (2019)*

- *Fframwaith cymwyseddau ar gyfer pob rhagnodwr*

- *Diogelu oedolion sy'n agored i niwed*

- *Diogelu plant a phobl ifanc*

Gwybodaeth bellach am alluedd meddyliol

- *Cod ymarfer Deddf Galluedd Meddyliol (Cymru a Lloegr) 2005*
- *Deddf Oedolion ag Analluogrwydd (yr Alban) 2000*
- *Deddf Galluedd Meddyliol (Gogledd Iwerddon) (2016)* (heb ei deddfu eto) Mae cyfraith gyffredin yn gymwys yng Ngogledd Iwerddon ar hyn o bryd.

Gwybodaeth bellach am ddiogelu

Lloegr

- Adnoddau Grŵp llywio gwaith diogelu NHS England

Cymru

- *Diogelu: canllawiau i sefydliadau* a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru

Yr Alban

- *Child protection guidance for Health Professionals (Scotland) (2013)* a gyhoeddwyd gan Lywodraeth yr Alban
- National Guidance for Child Protection in Scotland (2014)
- *Code of Practice on Adult Support and Protection*

Gogledd Iwerddon

- *Adult safeguarding – prevention and protection in partnership (2015)* a gyhoeddwyd ar y cyd gan yr Adran Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Diogelwch y Cyhoedd ac Adran Cyfiawnder Gogledd Iwerddon.